

prima instanță: D. Chistol
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 3ra-111/17

ÎNCHEIERE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Josan împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea indemnizației pentru concediul de maternitate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 mai 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă:

La 08 aprilie 2016, Josan Elena a depus cererea de chemare în judecată împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea indemnizației pentru concediul de maternitate.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 11 octombrie 2014, s-a căsătorit cu Josan Igor, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie Seria nr. CS-V 1176670, eliberat de Oficiul Stare Civilă Nisporeni.

Menționează că din căsătoria cu Josan Igor, la data de 06 februarie 2016, s-a născut copilul Josan Gabriela, fapt confirmat prin certificatul de naștere Seria nr. NA-VI 2339274.

Susține că nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului Josan Igor, anul nașterii 09 august 1983, care este angajat în bază de contract în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM din data de 01 decembrie 2006, iar în prezent activează în funcția de șef Serviciu al Serviciului Protecției Civile a Secției Situații Excepționale Nisporeni a Direcției Situații Excepționale Ungheni.

Indică că potrivit art. 16 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților salariați și șomerele care s-au aflat la evidență în instituțiile medico-sanitare din Republica Moldova, care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, indemnizația de maternitate se acordă integral la a 30-a săptămână de sarcină, pe o perioadă de 126 de zile calendaristice, iar în cazul nașterilor complicate ori al nașterii a doi sau mai mulți copii - de 140 de zile calendaristice.

Relevă că la data de 24 februarie 2016, a depus cererea la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM prin care a solicitat calcularea și plata a indemnizației pentru concediul de maternitate (126 de zile) pentru copilul Josan Gabriela, reieșind din cuantumul de 100 % din salariul mediu al soțului Josan Igor.

Însă, la data de 21 martie 2016 prin răspunsul nr. 19/7-J-30/16, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM a respins cererea înaintată din motivul că potrivit art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat, iar în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) și art. 124 alin. (1) Codul muncii, precum și în baza art. 16 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, s-a aprobat modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, prin urmare indemnizația de maternitate urmează a fi solicitată de la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Consideră că refuzul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM de a satisface cerințele înaintate încalcă dreptul său de a primi indemnizația de maternitate prevăzută de legislația în vigoare.

În acest context afirmă că Ministerul Afacerilor Interne al RM este o autoritate executivă, iar angajații acestuia, inclusiv, angajații Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM sunt asigurați în sistemul public obligatoriu prin efectul legii, prin urmare, situația reclamantei se încadrează perfect în normele menționate.

La fel, relatează că la caz urmează a fi luat în considerație și faptul că potrivit pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, persoană asigurată se consideră, în condițiile prezentului Regulament, persoana care îndeplinește condițiile prevăzute în art. 6 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, iar conform art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sânt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilite de legislație.

Cu referire la prevederile art. 7 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, în care se stipulează expres că cuantumul indemnizației este constituit din venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, indică că Josan Igor pe parcursul lunilor ianuarie

2015 - februarie 2016 a realizat un venit de 81 718,94 lei, media lunară constituind 6 809,91 lei.

Remarcă că neacordarea indemnizației solicitate încalcă dreptul său ca cetățean al Republicii Moldova, drept ce este stipulat în art. 47 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

În această ordine de idei, invocă că prin acțiunile sale ilegale pârâtul a lezat dreptul său și la proprietate, garantat de art. 46 din Constituția Republicii Moldova, ceea ce constituie și o violare a prevederilor paragrafului 1 art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, cât și a art. 1 al Protocolului adițional la Convenție, îmbinat cu art. 14 din Convenție.

Solicită recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM nr. 19/7-J-30/16 din 21 martie 2016 și obligarea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM la achitarea în beneficiul său indemnizația pentru concediul prenatal și postnatal (126 zile), la nașterea copilului Josan Gabriela, anul nașterii 06 februarie 2016, reieșind din venitul mediu lunar de 6 809,91 lei, realizat de către soțul Josan Igor și încasarea cheltuielilor de judecată ce constituie cheltuielile de asistenta juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 mai 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind recunoscut ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM din 21 martie 2016 nr. 19/7-J-30/16, obligat Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM să-i achite Elenei Josan indemnizația pentru concediul prenatal și postnatal (126 zile), la nașterea copilului Josan Gabriela, anul nașterii 06 februarie 2016, reieșind din venitul mediu lunar de 6 809,91 lei, realizat de către soțul Josan Igor și încasat din contul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM în beneficiul Elenei Josan parțial cheltuielile de asistenta juridică în sumă de 3000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, a fost respins apelul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat prevederile art. art. 123 alin. (2), 124 alin. (1) Codul muncii, art. 5 alin. (1) lit. d) și alin. (3), art. 16 alin. (1) și alin. (4) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, art. 30 din Legea Serviciului protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, care reglementează, concediul medical, concediul de maternitate și concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului, modul de acordare a indemnizație de maternitate, asigurarea obligatorie de stat.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a reținut că la caz corect s-a constatat ilegalitatea refuzului Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM din 21 martie 2016 nr. 19/7-J-30/16 în stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru concediul medical de maternitate prenatal și postnatal la locul de muncă al soțului Josan Igor, cu obligarea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM să-i achite Elenei Josan indemnizația pentru concediul prenatal și postnatal (126 zile), la nașterea copilului Josan Gabriela, anul nașterii 06 februarie 2016, reieșind din venitul mediu lunar de 6 809,91 lei, realizat de către soțul Josan Igor, deoarece colaboratorii Serviciului sunt persoane asigurate de stat și de indemnizația de maternitate pot

beneficia atât angajații, cât și soțiile acestora aflate la întreținerea lor din bugetul de stat la locul de muncă a soților.

La 07 decembrie 2016, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece instanța nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Susține că instanța de apel a examinat superficial circumstanțele cazului, iar hotărârea emisă contravine normelor de drept material și procedural.

La fel, relevă că decizia instanței de apel nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate de recurent în procesul examinării cererii de apel.

Afirmă că, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu prevede încasarea pentru colaboratorii atestați a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, respectiv nu se efectuează nici indemnizația de maternitate, deoarece colaboratorii acestui serviciu dispun de grad și statut special în conformitate cu Legea Serviciului protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007.

Sub acest aspect, relevă că de indemnizația de maternitate pot beneficia angajatele sau soții acestora în cazul în care au contribuit la fondul național de asigurări sociale, în același timp, indemnizația de maternitate se suportă integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Prin urmare, consideră că reclamanta are dreptul de a solicita stabilirea și achitarea indemnizației de maternitate de la Casa Națională de Asigurări Sociale, în baza actelor justificative, în termen de 12 luni calculat de la data îndeplinirii condițiilor de stabilire, în conformitate cu art. 27 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004.

La 16 ianuarie 2016, prin intermediul oficiului poștal, intimata Josan Elena a depus referință la recursul declarat de către Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM, invocând caracterul neîntemeiat al acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei instanței de apel din 27 octombrie 2016, a fost expediată în adresa recurentului la data de 11 noiembrie 2016, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire nr. 31017-4 (f. d. 76).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 07 decembrie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva